

โครงการคัดกรองเพื่อค้นหาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ในกลุ่มเสี่ยง อำเภอสว่างวีระวงศ์

จังหวัดอุบลราชธานี ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

หลักการและเหตุผล

องค์การอนามัยโลกได้จัดกลุ่มประเทศที่มีภาระวัณโรคสูง เป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) มีภาวะโรควัณโรคสูง ๒) มีภาวะวัณโรคที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีสูง และ ๓) มีวัณโรคดื้อยาหลายขนานสูง ซึ่งประเทศไทยเป็น ๑ ใน ๑๔ ประเทศ ที่มีปัญหาวัณโรคสูงทั้ง ๓ กลุ่มดังกล่าวมา ดังนั้นตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๙ องค์การอนามัยโลกได้กำหนดยุทธศาสตร์ยุติวัณโรค (The End TB Strategy) (แผนปฏิบัติการราชการ ควบคุมโรค : ๒๕๖๐) โดยมีเป้าหมายลดอุบัติการณ์วัณโรค (Incidence) ให้ต่ำกว่า ๑๐ ต่อแสนประชากรโลกภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๘ ประเทศไทยมีผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ราย หรือคิดเป็น ๑๗๑ ต่อประชากรแสนคน (WHO, Global TB Report ๒๐๑๕) วัณโรคจึงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย จากรายงานทะเบียนติดตามผลการดำเนินงานวัณโรค หน่วยงาน โรงพยาบาลสว่างวีระวงศ์ ปี ๒๕๖๓ พบผู้ป่วยวัณโรค จำนวน ๓๔ ราย ซึ่งการค้นหาก็ไม่ได้ตามเป้าหมาย (เป้าหมายการค้นหา ๙๐% การคัดกรอง และเข้าถึง ๙๐% และ อัตราการรักษาสำเร็จ ๙๐%)

ดังนั้นงานคลินิกวัณโรค โรงพยาบาลสว่างวีระวงศ์ จึงได้จัดทำโครงการคัดกรองค้นหาในกลุ่มเสี่ยงเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลที่ครอบคลุม ได้แก่ ผู้สูงอายุ และ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เพื่อค้นหาผู้ป่วยให้พบและเข้าสู่กระบวนการรักษา วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเร่งรัดหาผู้ป่วยวัณโรคเชิงรุกในกลุ่มเสี่ยง
๒. เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงได้รับการคัดกรองโดยถ่ายภาพรังสีทรวงอกได้ครอบคลุม และเข้าสู่การตรวจเสมหะเพื่อค้นหาวัณโรคต่อไป
๓. เพื่อสร้างความตระหนักในการป้องกันวัณโรคในชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

๑. กลุ่มผู้สูงอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป/มีโรคร่วม เช่น COPD หรือ Lung disease, CKD, DM
๒. กลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานรายใหม่ และผู้ป่วยเบาหวานรายเก่า
๓. กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้แก่ ไตวาย, ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดอุดตันเรื้อรัง(COPD) ที่กำลังรักษา และโรคหัวใจที่กำลังรักษา
๔. ผู้สัมผัสผู้ป่วยวัณโรคปอด และ ผู้สัมผัสผู้ป่วยวัณโรคดื้อยา ได้แก่ ผู้สัมผัสสวนโรคร่วมบ้าน ผู้สัมผัสใกล้ชิด ทุกราย
๕. กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ทุกราย
๖. แรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียน/ไม่ขึ้นทะเบียน/ผู้ติดตาม/คนเร่ร่อนไร้ที่อยู่
๗. บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ทุกคน

โดยเรียงลำดับความสำคัญการคัดกรองจากกลุ่มที่ ๑ - ๗

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอสว่างวีระวงศ์

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.
	๖๔	๖๔	๖๔	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕
๑. จัดทำโครงการ	↔											
๒. ประชุมหารือแนวทาง	↔											
๓. ขออนุมัติโครงการ	↔											
๔. ดำเนินการค้นหาและคัดกรองโดย CXR	←	→										
๕. ส่งผู้ป่วยเข้ารับการรักษาตามมาตรฐาน		←								→		
๖. กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล				↔			↔			↔		
๗. รายงานความก้าวหน้าและสรุปผลการดำเนินงาน									←			

วิธีดำเนินการ

- กำหนดเป้าหมายการคัดกรอง : กลุ่มประชากรอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป/มีโรคร่วม ผู้สัมผัสผู้ป่วยวัณโรคเสมหะบวก และผู้สัมผัสผู้ป่วยวัณโรคคือยารายใหม่ ผู้สัมผัสวัณโรคร่วมบ้าน/ผู้สัมผัสใกล้ชิดทุกราย กลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานรายใหม่/ผู้ป่วยเบาหวานที่มีระดับค่า HbA1c ≥ 7 /ผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมน้ำตาลไม่ได้ แรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียน/ไม่ขึ้นทะเบียน/ผู้ติดตาม/คนเร่ร่อนไร้ที่อยู่ กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางอุบลราชธานี ทุกราย และบุคลากรทางการแพทย์
- จัดอบรมให้ความรู้การป้องกันและการรักษาวัณโรคในกลุ่มเสี่ยง
- การคัดกรองโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอก : กลุ่มเสี่ยงผ่านการถ่ายภาพรังสีทรวงอกที่โรงพยาบาลหรือใช้เครื่องถ่ายภาพรังสีทรวงอกเคลื่อนที่ (Mobile X-ray) เพื่อคัดกรองกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่
- การแปลผลภาพถ่ายรังสีทรวงอก : อ่านผลภาพถ่ายรังสีทรวงอกโดยรังสีแพทย์/อายุรแพทย์/แพทย์ที่ได้รับมอบหมาย หากผลภาพถ่ายรังสีทรวงอกสงสัยเป็นวัณโรค ให้ดำเนินการเก็บเสมหะส่งตรวจหาเชื้อวัณโรคเพื่อการวินิจฉัยต่อไป
- การบันทึกข้อมูล : บันทึกข้อมูลผลการดำเนินการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงต่างๆ ในลงโปรแกรม NTIP
- สรุปผลการดำเนินงาน : ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ของข้อมูลในโปรแกรม NTIP

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

- กลุ่มประชากรอายุ ๖๕ ปีขึ้นไปและมีโรคร่วม ได้รับการตรวจคัดกรองโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอกครอบคลุมเป้าหมายร้อยละ ๙๐
- กลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานรายใหม่ หรือ ผู้ป่วยเบาหวานที่มีระดับค่า HbA1c ≥ 7 หรือ FBS > 140 mg/dL ได้รับการตรวจคัดกรองโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอกครอบคลุมเป้าหมายร้อยละ ๙๐
- กลุ่มเสี่ยงอื่นๆ ได้รับการตรวจคัดกรองโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอกครอบคลุมเป้าหมายร้อยละ ๙๐
- ประชากรกลุ่มเสี่ยงได้รับการวินิจฉัยวัณโรคเข้าระบบการรักษาต่อเนื่อง ร้อยละ ๙๐

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประชากรกลุ่มเสี่ยงได้รับการคัดกรองวัณโรคและถ่ายภาพรังสีทรวงอก หากมีอาการเข้าได้กับวัณโรคให้เข้าสู่ระบบการรักษาและสามารถเข้าถึงบริการการรักษาที่มีมาตรฐาน
2. ลดการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคสู่ชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้ในระยะยาวมีความชุกของผู้ป่วยวัณโรคในพื้นที่ลดลง

การประเมินโครงการ

ผลงานความครอบคลุมในการคัดกรองเพื่อค้นหาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ในกลุ่มเสี่ยงต่างๆ จากการคัดกรอง และได้ถ่ายภาพรังสีทรวงอก พร้อมการบันทึกข้อมูลผ่านระบบรายงานในโปรแกรม NTIP

งบประมาณในการดำเนินงาน

งบเงินบำรุงโรงพยาบาลสว่างวีระวงศ์

กิจกรรมที่ ๑ การคัดกรองวัณโรคเพื่อค้นหาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ในกลุ่มเสี่ยงต่างๆ ซึ่งพื้นที่เป็นผู้ดำเนินจัดอบรมให้ความรู้เรื่องวัณโรค การป้องกัน การดูแลรักษา แก่กลุ่มเสี่ยงต่างๆและ กิจกรรมการคัดกรองโดยการสัมภาษณ์และถ่ายภาพรังสีทรวงอก

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อ * มื้อละ ๒๕ บาท * ๖๐๐ คน ✓ เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท ✓
- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๑ มื้อ * มื้อละ ๕๐ บาท * ๖๐๐ คน ✓ เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท ✓

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นบาทถ้วน) ✓

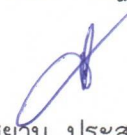
ลงชื่อ

(จำเอกกฤต กุลบุตรดี)

ผู้เสนอโครงการ

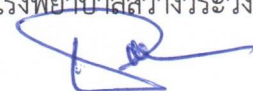
หัวหน้ากลุ่มงานบริการปฐมภูมิและองค์กรวม

ลงชื่อ

(นายสยาม ประสานพิมพ์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสว่างวีระวงศ์

ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ

(นายธานินทร์ ไชยานุกูล)
.....)
นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ(ด้านบริการทางวิชาการ)

ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ

(นายสุวิทย์ โรจนศักดิ์โสธร)
.....)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้เห็นชอบโครงการ

แผนปฏิบัติการพัฒนางานสาธารณสุข โรงพยาบาลสงขลางรีระวงศ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

- การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์
- การศึกษาโครงการสาธารณสุข
- การดำเนินงาน (แผนงานกิจกรรมโครงการสุขภาพ ปี 65) แผนงานที่ 6 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ(Service Plan)
- โครงการ (โครงการกิจกรรมโครงการสุขภาพ ปี 65) ที่ 11 โครงการพัฒนาระบบบริการโรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ ตัวชี้วัด ที่ .....
- ยุทธศาสตร์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

E1 E2 E3 E4

เป้าประสงค์ที่ .....

ลำดับ	โครงการและกิจการดำเนินงาน	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย และ เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ (ปี)				งบประมาณ	งบรวม (บาท)	งบประมาณ รายไตรมาส (บาท)				ผู้รับผิดชอบ	แหล่ง	
				1	2	3	4			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4			
30	โครงการอบรมวิทยากร -โครงการเชิงวิชาการให้ความรู้โรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ และการป้องกันโรคติดต่อ ให้กับกลุ่มเยาวชน รร.สงขลางรีระวงศ์	1.เพื่อให้ความรู้โรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์กับเยาวชน 2.เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการ ป้องกันโรคติดต่อ	กลุ่มเยาวชน รร.สงขลางรีระวงศ์ จำนวน 120 คน	1	2	3	4	งบประมาณ บาท	6,000	12,000	✓	✓	✓	✓	กลุ่มงาน ปฐมภูมิและ องค์กร	เงินบำ
31	โครงการค้นหาผู้ป่วยโรคใน ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง -คัดกรองค้นหาผู้ป่วยโรคในผู้ป่วย กลุ่มเสี่ยงที่มีโรคประจำตัว	1.เพื่อค้นหาผู้ป่วยโรคใน ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงที่มีโรค ประจำตัว ได้แก่ เบาหวาน ปอดอุดกั้น ไตวาย ระยะ 4-5 ผู้ป่วยเอดส์ เป็นต้น	กลุ่มผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง จำนวน 500 คน	✓	✓	✓	✓	งบประมาณ บาท	30,000	60,000	✓	✓	✓	✓	กลุ่มงาน ปฐมภูมิและ องค์กร	เงินบำ

(นายบัณฑิต สร้อยคำ)
สาธารณสุขอำเภอสงขลางรีระวงศ์

สำเนาถูกต้อง

(นายสยาม ประสานพิมพ์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสงขลางรีระวงศ์

นายอภิสิทธิ์ บุญส่ง
ตำแหน่ง นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ

โครงการคัดกรองเพื่อค้นหาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ ในกลุ่มเสี่ยง อำเภอสว่างวีระวงศ์

จังหวัดอุบลราชธานี

วันที่ ....๒๘ ...เดือน กุมภาพันธ์ ..๒๕๖๕. ณ ห้องกิจกรรมโรงพยาบาลสว่างวีระวงศ์

เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน
เวลา ๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	ให้ความรู้เรื่องการดำเนินของโรควัณโรค โดย จำเอกกฤศ กุลบุตรดี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	คัดกรองวัณโรคโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอก
เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น.	รับประทานอาหารว่าง
เวลา ๑๐.๔๕ - ๑๒.๐๐ น.	คัดกรองวัณโรคโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอก
เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารเที่ยง
เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	ให้ความรู้เรื่องการดำเนินของโรควัณโรค โดย จำเอกกฤศ กุลบุตรดี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๔.๑๕ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
เวลา ๑๔.๑๕ - ๑๖.๐๐ น.	คัดกรองวัณโรคโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอก

โครงการคัดกรองเพื่อค้นหาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ ในกลุ่มเสี่ยง อำเภอสว่างวีระวงศ์

จังหวัดอุบลราชธานี

วันที่ ....๒๓ ...มีนาคม ..๒๕๖๕. ณ ห้องกิจกรรมโรงพยาบาลสว่างวีระวงศ์

เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น.

ลงทะเบียน

เวลา ๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.

ให้ความรู้เรื่องการดำเนินของโรควัณโรค โดย จำเอกกฤศ กุลบุตรดี

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.

คัดกรองวัณโรคโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอก

เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น.

รับประทานอาหารเช้า

เวลา ๑๐.๔๕ - ๑๒.๐๐ น.

คัดกรองวัณโรคโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอก

เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.

พักรับประทานอาหารเที่ยง

เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.

ให้ความรู้เรื่องการดำเนินของโรควัณโรค โดย จำเอกกฤศ กุลบุตรดี

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๔.๑๕ น.

พักรับประทานอาหารเช้า

เวลา ๑๔.๑๕ - ๑๖.๐๐ น.

คัดกรองวัณโรคโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอก

โครงการคัดกรองเพื่อค้นหาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ ในกลุ่มเสี่ยง อำเภอสว่างวีระวงศ์

จังหวัดอุบลราชธานี

วันที่ ....๒๔ ...มีนาคม ..๒๕๖๕. ณ ห้องกิจกรรมโรงพยาบาลสว่างวีระวงศ์

เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน
เวลา ๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	ให้ความรู้เรื่องการดำเนินของโรควัณโรค โดย จำเอกกฤศ กุลบุตรดี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	คัดกรองวัณโรคโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอก
เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น.	รับประทานอาหารเช้า
เวลา ๑๐.๔๕ - ๑๒.๐๐ น.	คัดกรองวัณโรคโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอก
เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารเที่ยง
เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	ให้ความรู้เรื่องการดำเนินของโรควัณโรค โดย จำเอกกฤศ กุลบุตรดี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๔.๑๕ น.	พักรับประทานอาหารเช้า
เวลา ๑๔.๑๕ - ๑๖.๐๐ น.	คัดกรองวัณโรคโดยการถ่ายภาพรังสีทรวงอก